

NtVp

Nederlandstalige Vereniging
voor Psychotrauma

Lezing van internationaal trauma-expert professor Kathryn Magruder

Trauma vanuit klinisch en volksgezondheids- perspectief: kunnen we samenwerken?

Gerennomeerd epidemiologe Kathryn Marley Magruder, Medical University of South Carolina, gaf op 26 januari de aftrap van de 2017 lezingencyclus tijdens de Algemene Ledenvergadering te Utrecht. Magruder heeft een lange historie in het trauma-onderzoek met nadruk op de effecten van trauma en PTSS op gezondheid en kwaliteit van leven, in het bijzonder bij militairen en na rampen. Daarnaast is ze lid van de Board of Directors van de International Society for Traumatic Stress Studies (ISTSS) en Associate Editor van Journal of Traumatic Stress.

Hoewel trauma een wereldwijd probleem is en grote nadelige gevolgen heeft voor de volksgezondheid, heeft wetenschappelijk onderzoek zich tot nu toe vooral gericht op de klinische aspecten van trauma, zoals PTSS. In haar lezing wil Magruder de boodschap overbrengen dat we pas echt een verschil maken op traumagebied als klinici, epidemiologen en beleidsmakers de handen ineenslaan. De focus binnen onderzoek naar volksgezondheid (*public health*) is verschoven van preventie van infectieziekten naar chronische ziekten, waaronder ook psychische stoornissen. Als kader voor preventie wordt een sociaal-ecologisch model aangehouden¹, waarbij op vier niveaus (maatschappelijk, gemeenschaps-, relationeel en individueel) drie typen preventie kunnen worden ingezet: primaire (universele) preventie: het voorkómen van blootstelling; secundaire (selectieve) preventie: gericht op blootgestelde

personen, nog vóór het vertonen van klachten; en tertiaire (geïndiceerde) preventie: bedoeld voor blootgestelde personen met klachten om hun (gezondheids-) uitkomst te beïnvloeden.

‘Pas als professionals uit het klinische en public health veld de handen ineenslaan, kunnen we een verschil maken op trauma-gebied.’

¹ <https://www.cdc.gov/violenceprevention/overview/social-ecologicalmodel.html>, geraadpleegd op 27-2-2017.

Per niveau kan actie worden ondernomen gericht op preventie. Bij preventie van seksueel geweld of verkrachting kan dat bijvoorbeeld als volgt: op individueel niveau informatie verstrekken over het gevaar op seksueel geweld of verkrachting bij toename van alcoholgebruik; op relationeel niveau het aanbieden van educatieprogramma's aan de jeugd over gezonde intieme relaties; op gemeenschapsniveau het verbeteren van de straatverlichting op parkeerterreinen; en op maatschappelijk niveau het oprichten van advies- en meldpunten voor bijv. huiselijk geweld en kindermishandeling. Voor elke combinatie van preventietype en populatieniveau is een bepaalde discipline het meest geschikt. Zo zijn de individuele en relationele niveaus bij het genoemde voorbeeld van primaire seksueel geweldpreventie meer volksgezondheidsaangelegenheden, terwijl deze niveaus bij secundaire en tertiaire preventie beter gediend worden door klinische hulpverlening, omdat het dan meer gaat om het voorkomen van (verergerende) klachten na blootstelling.

'Geestelijke gezondheid heeft binnen de public health nog steeds te kampen met stigma en discriminatie.'

Magruder roept trauma professionals op tot het gebruiken van een *public health approach* om de maatschappelijke impact van hun interventies te vergroten². Waar het traumaveld wordt gedomineerd door de psychologie, mijdt de algemene volksgezondheidsagenda het onder-

werp geestelijke gezondheid vanwege stigmatisering en de overtuiging dat lichamelijke gezondheid belangrijker is. Wederzijdse betrokkenheid betekent het opnemen van trauma in de agenda voor volksgezondheid en, andersom, de algemene volksgezondheid includeren in activiteiten op klinisch gebied. Het betekent ook aandacht genereren voor de lacunes in onderzoek en de ontwikkeling en onderhoud van een globaal netwerk van trauma en volksgezondheid, het verbeteren van gelijkwaardige toegang tot effectieve en geïntegreerde zorgmogelijkheden en het verminderen van de stigmatisering en discriminatie die nog altijd aan geestelijke gezondheid kleven.

'Public health kan de impact van klinische interventies vergroten en omgekeerd juist leren om de geestelijke gezondheid als volwaardig te beschouwen.'

Magruder sluit haar overtuigende betoog af met persoonlijke foto's van de maatschappelijke beweging in de Verenigde Staten voor gelijke genderrechten en tegen seksisme die vijf dagen eerder plaatsvond en die het belang van maatschappelijke betrokkenheid bij (preventie van) trauma onderstrepen.

² Magruder KM, Kassam-Adams N, Thoresen S, Olff M. Prevention and public health approaches to trauma and traumatic stress; a rationale and a call to action. *European Journal of Psychotraumatology*. 2016;7, 10.3402/ejpt.v7.29715. <http://doi.org/10.3402/ejpt.v7.29715>

Verslag van de Algemene Ledenvergadering

Terugblikken op een productief en vruchtbaar jaar en vooruitkijken naar meer samenwerking en inhoudelijke uitbreiding

Met algehele instemming van de aanwezigen werden op 26 januari jl. de resultaten van 2016 afgesloten en de plannen voor 2017 aangenomen. Voorzitter Mariel Meewisse vat de wapenfeiten samen: 'Het afgelopen jaar is door alle bestuurs- en commissieleden van communicatie, kwaliteit en opleiding en kennisdeling- en ontwikkeling hard gewerkt met zeer positieve resultaten.'

Door Joanne Mouthaan

Het ledenaantal is gestegen van 420 naar 525 leden. In mei hebben we een succesvol congres georganiseerd met 230 deelnemers. Het aantal gecertificeerde psychotraumatherapeuten groeide van 80 naar 185. Bovendien is een traject opgezet om certificering voor nuldelijnsondersteuners mogelijk te maken. De externe communicatie heeft een vlucht genomen met naast de regelmatige nieuwsbrieven en een vast katern in Cogiscope, de ontwikkeling van de nieuwe huisstijl, een nieuwe website en een actieve *social media community*. Zo is NtVP te volgen op Facebook en Twitter en telt onze LinkedIn-groep maar liefst 4300 volgers.'

Onder de speerpunten voor 2017 zijn het versterken van de samenwerking met de NPN (Nederlands Psychotrauma Netwerk), contact met Zorgverzekeraars Nederland, de collectieve leden en grote instellingen voor psychotrauma,

en het uitwerken en pilot draaien van de certificering nuldelijnsondersteuner. Het bestuur neemt afscheid van Berend Berendsen en verwelkomt vijf nieuwe bestuursleden: dr. Trudy Mooren, drs. Jan Anbaum, drs. Aram Hasan, drs. Miranda Meijer en dr. Maartje Schoorl. Naast de bestaande Special Interest Groups (SIGs) zullen twee nieuwe groepen voor culturele diversiteit en vroegkinders trauma opstarten. De lezingencyclus, welke dezelfde avond werd afgetrapt door professor Magruder (zie p 50), gaat zich, naast lezingen over evidence-based behandelingen tijdens (externe) congressen, ook focussen op korte, online beschikbare, video's over actuele onderwerpen op het gebied van psychotrauma.

Op 11 mei vindt het jaarlijkse congres plaats in Congrescentrum De Werelt, Lunteren, met als thema *Levensloop en trauma* met keynotes en lezingen van nationale en internationale trauma-experts, zoals professor Bernet Elzinga, professor Rachel Yehuda en een interview door de dagvoorzitter professor Frits Boer over de levensloop van de trauma-experts professoren Rolf Kleber en Berthold Gersons.

Tot slot biedt de nieuwe website meer functionaliteit op het gebied van communicatie en kennisverspreiding, waardoor geïnteresseerden sneller en gericht informatie vinden. Voor het jaarverslag van 2016 en de jaarplannen van 2017, zie NtVP.nl.

Terugblikken en vooruitkijken

NtVP Congres 2017

Traumatische gebeurtenissen beperken zich niet tot bepaalde doelgroepen of situaties: van wieg tot dood bestaat de kans er slachtoffer van te worden. Deze pijnlijke ervaringen gaan vaak gepaard met gevoelens van schaamte en verdriet, waar slachtoffers maar al te vaak in stilte en eenzaamheid mee worstelen. Steeds vaker wordt deze stilte doorbroken en worden de, soms langdurige, gevolgen van dergelijke traumatische gebeurtenissen zichtbaar. Na de onthullingen over seksueel misbruik in de kerk komen ervaringen uit de sportwereld naar buiten. Een andere tot nu toe onderbelichte groep zijn ouderen die niet alleen kampen met trauma's uit het verleden, maar ook ouderdom gerelateerde trauma's meemaken en daar klachten van kunnen hebben. In onze vergrijzende samenleving is het van extra belang om oog te hebben voor trauma en traumabehandeling in deze groep.

Op het congres komen onderzoekers, behandelaars, hulpverleners en organisaties die werken of te maken hebben met psychotrauma en posttraumatische stress stoornis (PTSS) samen om de actuele kennis en ervaring te

delen. Op deze manier kunnen we samen verder werken aan het verbeteren van onze kennis en kunde om PTSS zo goed mogelijk te voorkomen dan wel te behandelen bij mensen in alle levensfasen.

Zowel het werkveld als onderzoeksveld op het gebied van psychotrauma en PTSS ontwikkelt zich voortdurend. Kom ook naar het congres om samen met ons te kijken naar de levensloop van ons werkveld en jezelf zowel theoretisch als praktisch te verdiepen in de nieuwste inzichten en ontwikkelingen. Samenkomst, kennisdeling en in verbinding zijn met elkaar staan centraal op dit congres, want samen bepalen we waar we in de toekomst naar toe gaan!

Graag tot ziens op 11 mei!

Over NtVP

De Nederlandstalige Vereniging voor Psychotrauma (NtVP) is een onafhankelijke vereniging, die streeft naar continue kwaliteitsverbetering op het gebied van psychotraumatologie voor diegenen die zich professioneel of binnen een professionele organisatie met psychotrauma bezighouden.

Dit doet de NtVP door zich in te zetten voor:

- het ontwikkelen en verbeteren van kennis, opleiding, wetenschappelijk onderzoek en standaarden ten aanzien van de preventie, het ontstaan, diagnostiek en de behandeling van aan psychotrauma gerelateerde klachten;
- het bieden van een multidisciplinair netwerk met psychotrauma expertise, waarin kennis wordt gedeeld en leden discussie voeren ter bevordering van hun professionele ontwikkeling;
- het behartigen van de belangen van het vakgebied van psychotraumatologie.

De NtVP is in mei 2006 opgericht en vormt in Nederland en België een netwerk van professionals die werkzaam zijn op het gebied van psychotrauma. Het is een verbindende schakel tussen de ontwikkelingen in ons taalgebied en de internationale ontwikkelingen.

De NtVP maakt deel uit van de Europese vereniging voor Psychotrauma (ESTSS). De ESTSS heeft verbindingen met een groot aantal nationale verenigingen, waardoor een Europees breed netwerk van Psychotrauma verenigingen ontstaat.

Colofon

Dit katern wordt verzorgd door de werkgroep Communicatie van de Nederlandstalige Vereniging voor Psychotrauma.

Redactie: Joanne Mouthaan,
Ellen Klaassens
Contact: info@NtVP.nl

© NtVP 2017

